

Vergaderjaar 2010–2011

32 790

EU-voorstel voor een verordening houdende maatregelen met betrekking tot de vaststelling van steun, restituties en prijzen in het kader van de integrale gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten COM(2011)193

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 21 juni 2011

De leden van de toenmalige vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben kennisgenomen van het voorstel voor een verordening houdende maatregelen met betrekking tot de vaststelling van steun, restituties en prijzen in het kader van de integrale gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.¹ Door het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren zijn een aantal vragen gesteld over dit voorstel voor een verordening². De leden van de fracties van de SP, GroenLinks, alsmede de fractie-Yildirim sloten zich aan bij deze vragen. Naar aanleiding daarvan is op 24 mei 2011 een brief gestuurd aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

De staatssecretaris heeft op 14 juni 2011 gereageerd.

De huidige vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie³ brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
Warmolt de Boer

¹ Zie dossier E110023 op www.europapoort.nl

² Bij dit verslag is COM(2011)193 ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning

³ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Kneppers-Heynert (VVD) (*voorzitter*), Terpstra (CDA), Noten (PvdA) (*vice-voorzitter*), Sylvester (PvdA), Essers (CDA), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Elzinga (SP), Koffeman (PvdD), Reuten (SP), Schaap (VVD), Smaling (SP), Flierman (CDA), Hoekstra (CDA), Van Boxtel (D66), Backer (D66, Vos (GL)), De Lange (OSF), Ter Horst (PvdA), Postema (PvdA), Van Strien (PVV), Faber-van de Klashorst (PVV), Van Dijk (PVV), Ester (CU), Van Rey (VVD), Bröcker (VVD), Beckers (VVD)

BRIEF AAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Den Haag, 24 mei 2011

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorstel voor een verordening houdende maatregelen met betrekking tot de vaststelling van steun, restituties en prijzen in het kader van de integrale gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten.¹ Het lid van de fractie van de Partij voor de Dieren wil graag een aantal vragen stellen over dit voorstel voor een verordening. De leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de fractie-Yildirim sluiten zich aan bij deze vragen.

Deze leden stellen vast dat het om een technisch voorstel gaat, waarmee oudere procedures in lijn worden gebracht met het verdrag van Lissabon. Daarnaast steunen deze leden het idee dat voor het vaststellen van steun, restituties en prijzen de Raad om toestemming wordt gevraagd. Echter, bij het vaststellen van een nieuwe integrale GMO-verordening liggen er ook kansen om het gehele instrument nog eens te overdenken, en tevens te bezien welke producten wel, en welke niet, in aanmerking kunnen komen bij deze eventuele steun, restitutie of het vaststellen van prijzen. Op welke wijze heeft de regering daar in deze fase oog voor gehad, en welke keuzes heeft zij hierin gemaakt?

De relevante onderwerpen binnen het voorstel betreffen voor het overgrote deel dierlijke eiwitten, waarbij verplichte steun is afgesproken, zoals de verplichte steun voor de particuliere opslag van boter, de steun voor de melk en melkpoeders en de steun voor de uitreiking van zuivelproducten aan leerlingen. Deze steun kan niet alleen als handelsverstoring worden aangemerkt, maar staat ook op gespannen voet met de andere doelen, zoals de «resource efficiency» die de Europese Commissie, met steun van de Nederlandse regering, wil behalen. Kan de regering bevestigen dat deze doelen nog steeds worden nagestreefd? Op welke wijze ziet de regering onderlinge verbanden tussen het voorliggende voorstel, de hervormingen van het GLB en de onlangs door de Commissie gelanceerde strategie om het biodiversiteitsverlies te stoppen en waar mogelijk te keren? Kan de regering toelichten op welke wijze de automatische steunmechanismen voor de agrarische sector samenhangen met ambities op het vlak van duurzaamheid? Kan de regering nader ingaan op de criteria aan de hand waarvan wordt bekeken of een steunmaatregel, zoals bijvoorbeeld de particuliere opslag van boter, gerechtvaardigd is? Kan de regering daarbij ook aangeven op welke manier de «doelstelling» van de steunregeling voor magere melk is gedefinieerd?

Deze leden zien de beantwoording van deze vragen met belangstelling tegemoet.

Prof.dr.ir. E. Schuurman
Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

¹ COM(2011)193. Dossiernummer E110023 op www.europapoort.nl

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juni 2011

In deze brief beantwoord ik de vragen die de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit mij heeft gesteld in haar brief d.d. 24 mei 2011.

Ik zal kort ingaan op het voorstel voor een verordening van de Raad houdende maatregelen met betrekking tot de vaststelling van steun, restituties en prijzen in het kader van de integrale gemeenschappelijke ordening van landbouwmarkten (COM(2011) 193) in relatie tot het Verdrag van Lissabon. Vervolgens zal ik ingaan op de door u gestelde vragen.

Voorstel COM (2011)193

In het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU, Verdrag van Lissabon) is de codecisieprocedure tot de normale wetgevingsprocedure verheven en een onderscheid ingesteld van gedelegeerde en uitvoeringshandelingen. In deze procedure maken zowel Raad als Europees Parlement deel uit van het totstandkomingproces van EU-verordeningen. Naast de normale wetgevingsprocedure is er tevens een procedure ingesteld voor onder meer maatregelen voor prijsbepaling, heffingen, steun en kwantitatieve beperkingen gebaseerd op artikel 43(3) van het VWEU. Het onderhavige voorstel wordt vastgesteld op basis van artikel 43(3) van het VWEU. Dit betekent dat, in tegenstelling tot de normale wetgevingsprocedure, waar een rol voor het Europees Parlement is weggelegd, dit voorstel enkel door de Raad wordt vastgesteld. De bovengenoemde aanpassing van de EU-verordeningen vloeit direct voort uit het VWEU en is een technisch proces waarmee enkel de EU verordeningen worden aangepast aan de nieuwe besluitvormingsprocedures. Het is niet de bedoeling dat met deze aanpassingen beleidsinhoudelijke wijzigingen doorgevoerd worden. Als zodanig is het dan ook niet mogelijk om het instrument te overdenken en te bezien welke producten wel en welke niet in aanmerking kunnen komen voor deze eventuele steun, restituties of het vaststellen van prijzen. Deze ruimte zal er wel zijn bij de besluitvorming omtrent de inrichting van het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) waarvan de wetsvoorstellen van de Europese Commissie eind dit jaar worden verwacht.

Steunmaatregelen

Ten aanzien van de vragen van de vaste Kamercommissie over de steunmaatregelen zou ik het volgende willen opmerken. Van de lange lijst aan instrumenten die ter beschikking stonden ter ondersteuning van de landbouw in de EU zijn in de loop der jaren veel geschrapt tijdens de verschillende hervormingen van het GLB. Het markt- en prijsbeleid is in de afgelopen jaren aanzienlijk afgebouwd. In het zuivelbeleid is dit markt- en prijsbeleid grotendeels vervangen door de directe toeslagen aan de melkveehouders. Deze ontkoppelde toeslagen zijn niet handelsverstoring en niet productiestimulerend waardoor ze vergeleken met het oude landbouwbeleid bijdragen aan «resource efficiency».

De functie van de steunmaatregelen is om een bodem in de markt te leggen. In de zuivelsector moeten deze instrumenten voorkomen dat de melkprijs voor de melkveehouders beneden een te laag niveau zakt wanneer vraag en aanbod tijdelijk uit evenwicht zijn. Dit vangnet is echter

op een relatief laag niveau vastgesteld zodat de toepassing van deze instrumenten niet leidt tot structurele extra melkproductie. In dat kader is ook de particuliere opslag van boter als een beperkte vorm van prijsondersteuning, gerechtvaardigd. Bij zeer lage melkprijzen zouden de investeringen van melkveehouders ten behoeve van het milieu, dierenwelzijn en natuur in gevaar kunnen komen. De steunmaatregelen zijn daarom ook niet strijdig met mijn ambities op het vlak van duurzaamheid. Overigens is het kabinet voor wat betreft de hervorming van het GLB na 2013 van oordeel dat het huidige marktinstrumentarium geen uitbreiding behoeft, zoals wel door de Europese Commissie is voorgesteld. Het moet zich beperken tot een vangnet.

Zoals uit het Regeerakkoord blijkt, hecht het kabinet aan een duurzame voedselproductie. In mijn brief aan de Tweede Kamer over de Kabinetsreactie op de Commissiemededeling over het GLB 2014–2020 van 26 november 2010 (TK 2010/2011, 28 625, nr. 108) en mijn brief van 8 maart 2011 (TK 2010/2011, 28 625, nr. 117) is aangegeven dat er in dat nieuwe GLB meer ruimte moet worden geboden voor de stimulering van de duurzame voedselproductie.

Het nieuwe GLB moet een levenskrachtige landbouw bevorderen die duurzaam omgaat met natuurlijke hulpbronnen. Ik zal mij de komende tijd dan ook volop inzetten voor een GLB dat zich sterker richt op versterking van duurzaamheid, concurrentiekracht en innovatie.

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie